

Хто і чому намагається

Ні для кого не секрет, що базове господарство для будь-якої сільської ради – це і трудова зайнятість населення, і збільшення податкових надходжень до бюджету, соціальна стабільність тощо. Здавалося б, усі мешканці села та представники місцевої влади мали б тільки радіти наявності такого потужного «сусіда». Та сільськогосподарські підприємства ТОВ «Струмок» і СФГ «Старий світ» із центром у селі Козубівка Доманівського району – для деякого немов кістка поперек горла. Складність ситуації ще й у тому, що через фактичне самоусунення місцевої міліції від виконання своїх прямих професійних обов'язків конфлікт часом виливається у пряме силове протистояння, а криміногенна ситуація на території Козубівської сільської ради є стабільно напруженою...

Відроджуючи колишню аграрну славу

Та спочатку, для кращого розуміння ситуації, трохи історії. За радянських часів місцевий радгосп імені Крупської славився досягненнями у рільництві та тваринництві, а візитівкою місцевого державного господарства було вівчарство із поголів'ям понад 20 тисяч овець. Крім того, стабільно працював комбінат будівельних матеріалів, який давав до 2 мільйонів штук цегли на рік. Із запровадженням аграрних реформ у 90-х роках радгосп почав занепадати, а із розпадом – стрімко скорочуватися у прірву. Тож на початку нового століття колись процвітаюче сільгоспідприємство являло собою лише жалюгідну картину: у невідомому напрямку зникло величезне стадо овець, будівлі колишніх тваринницьких ферм та інші приміщення колишнього радгоспу в селах Горяниці та Новокопачівці розібрали до фундаменту, а фінансово-економічний стан КСП, що виникло на руїнах державного підприємства, характеризувався суцільними нулями та мінусами...

Боляче було на це дивитися Леоніду Родченку, котрий, хоч і народився у сусідньому Вознесенську, проте більшу частину життя провів у Козубівці. Саме тут жили його бабусі та дідусі, інші родичі. Власне кажучи, всі шкільні канікули хлопець проводив у цьому мальовничому селі. Тож, коли Леоніду Миколайовичу, який на той момент мешкав уже в Одесі, запропонували очолити напівзруйноване господарство, той погодився практично без вагань. І, за словами підприємця, при прийнятті цього рішення ним керував передусім не бізнес-інтерес, а саме патріотизм і бажання повернути колишню славу підприємству та надати друге дихання тутешнім, зовсім не чужим для нього селам.

Загалом, Родченко має у своїй трудовій біографії чимало цікавих та насичених подіями сторінок. Закінчивши Одеський медичний інститут, новоспечений лікар-травматолог перший трудовий досвід набув у Снігурівській районній лікарні. У 1980-му молодий фахівець переїжджає до Одеси, де влаштовується до лікарні моряків. Щороку Леонід на декілька місяців вирушає у рейси, завдяки чому заробляє свій перший серйозний капітал. З 1987-го по 1989 рік за власним бажанням він їде у відрядження до Афганістану, де працює травматологом у Кабульському госпіталі. Згодом – знову повертається до Південної Пальмири, трудиться в Одеській клінічній лікарні.

У послужному списку лікаря-травматолога І категорії Леоніда Родченка – близько 2,5 тисячі складних операцій, державні нагороди, серед яких – ордени «Знак пошани» і «Дружби народів».

Леонід Родченко.

жету. Імпонувало й те, що Леонід Миколайович не лише займався аграрним виробництвом, а й сприяв розвитку на теренах району освіти, культури і спорту.

Сад надії Леоніда Родченка

Також Леонід Родченко реалізував одну із найдавніших мрій, посадивши на тутешніх землях молодий сад і виноградник. Започаткувавши ці дуже витратні галузі сільського господарства, Леонід Родченко немов доводив усім скептикам: він прийшов у Козубівку всерйоз і надовго – не ради того, щоб зібрати «пінку», а задля розвитку багатогалузевого сучасного сільгоспідприємства та створен-

Отже, як видно з літопису життєвого шляху Леоніда Миколайовича, він не шукав легких шляхів, а завжди важко і наполегливо працював, часом долаючи неабиякі терни. Тож коли через безгрошів'я на початку 90-х був вимушений поринути в бізнес, і тут досяг значних успіхів.

Коли Родченко оглянув невтішні козубівські обрії, а всюди панувала суцільна руїна, він не опустив руки, а, засукавши рукава, почав наводити лад на підприємстві. Спочатку новоявлене підприємство юридично існувало як філіал одеської фірми. Згодом у Козубівці були зареє-

Виноградники вимагають значної кількості робочих рук.

стровані нові підприємства – ТОВ «Струмок» і СФГ «Старий світ» з тим, аби весь обсяг податків та зборів від діяльності сільгоспідприємств осідав у місцевому бюджеті та йшов на користь сільській громаді. Перше із названих вище підприємств спеціалізувалося на рослинництві, а ось друге має на меті розвивати садівництво і виноградарство. Також варто зазначити, що підприємства, керовані Л. Родченком, поступово викупили всі виробничі потужності колишнього радгоспу. Крім того, у модернізацію сільгоспідприємств були інвестовані значні кошти, що дало змогу підняти рівень ведення товарного виробництва на новий, якісно вищий рівень.

Віктор Власюк, колишній голова Доманівської райдержадміністрації, згадує:

– Свого часу ми підтримали ініціативу Леоніда Родченка щодо розвитку на теренах Доманівщини виноградарства та садівництва, адже ці галузі створюють велику кількість робочих місць та дають додаткові надходження до бюд-

жету додаткових робочих місць на багато років. Адже вирощування садів та виноградників вимагає значної кількості робочих рук, до того ж, дає набагато більше податкових надходжень до бюджету, ніж традиційне рослинництво.

На 100 гектарах був висаджений молодий сад, а площа 230 га – запланована під виноградні плантації. Відомо, що виноградарство вимагає дуже значних фінансових капіталовкладень. За власні кошти та завдяки відповідній державній програмі протягом кількох років на південно-західних схилах десятки гектарів були засаджені різними сортами винограду – як столовими, так і технічними. Крім того, був виритий і зариблений великий ставок та прокладена система крапельного зрошення з метою забезпечення водою саду та виноградних плантацій. До речі, на ставку всі місцеві мешканці мають змогу у будь-який час купатися, рибалити та випасати худобу. Ба більше, козубівці за п'ять років так звикли із новою водою, що вважають її своєю.

Разом із виробництвом сільгоспідприємства «Струмок» і «Старий світ» усіляко допомагали соціальній сфері села – ремонтували дороги, побудували пам'ятник воїнам Великої Вітчизняної війни, сприяли об'єктам соціальної сфери – школі, дитсадку тощо. Зокрема 2007 року на прохання тодішньої сільської влади підприємство Родченка викупило занедбану будівлю дитячого садочка. В середині приміщення було зроблено ремонт та перепрофілювано будівлю у готель. Натомість за власні кошти Леонід Родченко відремонтував частину школи під потреби дитячого садка, встановив там металопластикові вікна. Крім того, до будівлі освітніх закладів ТОВ «Струмок» провело воду – будівництво нового водопроводу із новенькими пластиковими трубами теж коштувало чималих витрат.

Перші неприємності

Натомість далеко не всі у селі сприйняли та підтримали появу ефективного господаря. Надто невдоволення роботою нових сільгоспідприємств та їхнього керівника висловлювали п'янички, крадії та інші асоціальні елементи. І на то були підстави, адже Леонід Родченко недвозначно дав зрозуміти: красти майно підприємства, як це колись було прийнято за часів

ніж надійшов увесь пакет документів – СФГ «Старий світ» було позбавлено державної підтримки виноградарства і виноробства, що звело нанівець усі зусилля Леоніда Родченка по подальшому розвитку цієї капіталомісткої галузі сільськогосподарства, адже висаджування та догляд за виноградниками потребує чималих інвестицій. Через «наїзди» на його бізнес Леонід Родченко навіть був змушений перереєструвати власні підприємства на іншу юридичну адресу, вже в місті Одесі. Як зазначає Леонід Миколайович, на допомогу від сільської ради у цьому та інших питаннях годі було й сподіватися...

Крім того, всі ці роки сільгоспідприємства «Струмок» і «Старий світ» потерпають від крадіжок та пошкодження майна. Невідомо (а вряди-годи – й відомі особи) вкрадуть з поля соняшник чи нарвуть яблук у саду, то незаконно спілять зелені здорові (і) дерева в лісовому масиві, який перебуває в оренді у сільгоспідприємства. Сучасні варвари нищать також лісосмуги, котрі охороняють поля від ерозії ґрунту. «Але жодне наше звернення до районного відділу міліції, – розповідає Леонід Родченко, – не було доведено до логічного завершення – встановлення зловмисників та передачі кримінальних справ до суду з метою покарання винних. Тож ця банда і досі завдає непоправної шкоди природі та екології».

«Беспредел» комусь вигідний?

Мабуть, саме через бездіяльність місцевих міліціантів злодюжки остаточно знахабніли й почали красти «по-крупному». Зокрема, взимку 2013-2014 років злочинці, зламавши замки на насосній станції, витягнули звідси дороге обладнання. Як результат, уже змонтовані системи крапельного зрошення залишилися без води, що в умовах сильних літніх посух призводить до значних економічних збитків у садівництві й виноградарстві та неможливості розвивати ці галузі.

Але міліція виявилася безпорадною і в цьому випадку. Усі кримінальні провадження, порушені за фактом крадіжок майна ТОВ «Струмок» і СФГ «Старий світ», потім або закриваються, або ж протягом багатьох місяців «мурижаються» у місцевому райвідділі міліції... Відтак злодії почувуються немов риба у воді – відповідальності-ж бо за злочини все одно не буде! Тож негідники крадуть усе, що потрапляє під нечисту руку, – виноградні стовпчики, дрова, вулики з бджолами, бензин...

Складність ситуації у тому, що в селі Горяниці, яке входить до складу Козубівської сільської ради, мешкає численна ромська діаспора. «Цигани, – каже Леонід Родченко, – є дуже талановитим народом, який протягом багатьох століть зберіг свою ідентичність. За часів радгоспу представники ромів сумлінно працювали і трактористами, і чабанами у місцевому радгоспі. Але нині, за повної безконтрольності з боку правоохоронних органів, значна частина мешканців Горянки, офіційно ніде не працюючи, займається крадіжками, незаконною вирубкою і продажем лісу, організовує пошук і «експорт» до крупних міст повій та жераків, а дехто навіть вирощує коноплі та утримує рабів. Усі наші звернення до міліції з метою навести порядок у Горяниці закінчуються лише обіцянками, а «беспредел» триває й досі. Хтось із правоохоронців, мабуть, має свій інтерес, прикриваючи протизаконну діяльність».

колгоспно-радгоспної системи, нікому не дозволить, як і порушувати трудову дисципліну. Ті ж селяни, хто сумлінно та чесно трудилися у «Старому світі» та «Струмку», мали й хліб, і до хліба. Поготів, що більшість із працівників є пайовиками Родченка, і жодного разу, починаючи з початку 2000-х років, підприємство не затримувало виплату орендної плати за земельні наділи. Ба, більше: практично щороку, за власною ініціативою, орендар пропонував пайовикам збільшити розмір орендної плати, яка на сьогодні перевищує 5 відсотків і є чи не найвищою у районі.

Та, на жаль, весь час, а поготів – останніми роками хтось постійно ставив палиці у колеса потужного аграрного утворення. Свого часу діяльністю сільгоспідприємств вельми цікавилися і Управління по боротьбі з економічними злочинами, і контрольно-ревізійне управління, й інші перевіряльники. Місяцями рилися у документах – шукали компромат. І таки знайшли. Через незначне порушення – до садіння виноградників підприємство приступило раніше,